

Інтегрований урок у 4 класі (математика і природознавство).

**Тема уроку: Письмове додавання і віднімання
багатоцифрових чисел.
Які океани є на Землі?**

Підготувала:

Степанова Ольга Вікторівна,
учитель початкових класів
Школи І-ІІІ ступенів № 206
імені Леся Курбаса
Святошинського району м. Києва

Інтегрований урок у 4 класі (математика і природознавство).

Тема уроку: Письмове додавання і віднімання багатоцифрових чисел.

Які океани є на Землі?

Мета: удосконалювати вміння додавати і віднімати багатоцифрові числа; закріплювати вміння порівнювати іменовані числа виражені одиницями довжини; закріплювати вміння розв'язувати задачі; розвивати логічне мислення, пам'ять, пізнавальні інтереси

Ознайомити з океанами, їх розташуванням на земній кулі; продовжити навчати «читати» карту та працювати з нею; виховувати спостережливість, захоплення неповторністю і величчю природи.

Обладнання: мультимедійна презентація, карта півкуль.

Хід уроку.

I. Організація класу.

Сьогодні у нас незвичайний урок. На сьогоднішньому уроці математики ви не тільки будете розв'язувати задачі, рахувати, але й будете подорожувати. Дізнаєтесь багато цікавого і нового про природу нашої планети. Отож вирушаємо у подорож.

II Повідомлення теми уроку.

Щоб дізнатись куди ми відправляємось, випишіть записані на дошці числа у порядку зростання.

Каліграфічна хвилинка

е	и	о	а	н	к
822825	885222	68522	828252	882252	86825

Каліграфічна хвилинка

о	к	е	а	н	и
68522	86825	822825	828252	882252	885222

Отже сьогодні ми здійснимо мандрівку океанами нашої планети.

ОКЕАНИ

III Актуалізація опорних знань.

На земній кулі існує 4 океани: Тихий, Атлантичний, Індійський, Північний Льодовитий.

І, звичайно, наша подорож розпочнеться з найбільшого і найглибшого з океанів. Щоб дізнатись його таємниці, виконаємо математичний диктант.

Математичний диктант:

1. Записати число, яке містить 1 тисячу, 8 сотень, 5 десятків, 2 одиниці.
2. Записати число, яке складається з 1 одиниці другого класу, і 520 одиниць першого класу.
3. Записати число попереднє до числа 1481.
4. Запишіть суму чисел 11000 і 22.
5. Збільшить число 1300 на 221.

Перевірка виконання математичного диктанту.

Математичний диктант

1. Записати число, яке містить 1 тисячу, 8 сотень, 5 десятків, 2 одиниці.	1 – 1852
2. Записати число, яке складається з 1 одиниці другого класу, і 520 одиниць першого класу.	2 – 1520
3. Записати число попереднє до числа 1481.	3 – 1480
4. Запишіть суму чисел 11000 і 22.	4 – 11022
5. Збільшить число 1300 на 221.	5 – 1521

Ви – молодці, впорались із завданням. У математичному диктанті у вас зустрілося число 1852 – це число позначає довжину морської милі в метрах.

Найбільший і найглибший океан Землі – Тихий.

Тихий океан. Візитівка океану.

Свою назву він отримав завдяки відомому іспанському мореплавцеві Фернану Магеллану. Роки його життя ви можете прочитати у математичному диктанті – 1480-1521.

Портрет Ф. Магеллана.

Фернан Магеллан (1480-1521 рр.)
– відомий іспанський мореплавець.

Магеллан першим серед європейців організував навколосвітню подорож. Тихий океан був відкритий Магелланом у 1520 році. (звернути увагу на математичний диктант).

Упродовж 3 місяців, поки мандрівники пливли океаном, вони жодного разу не потрапили в шторм. Стояла безвітряна погода, тому Фернан Магеллан назвав океан Тихим.

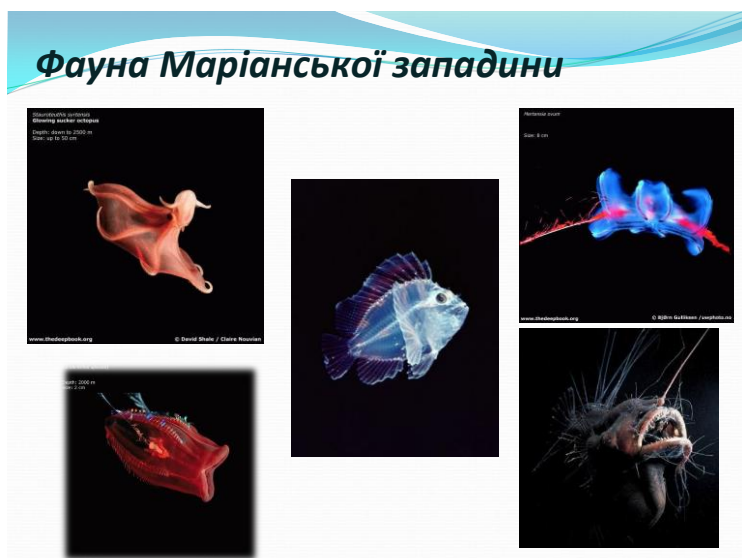
Тихий океан розташований між 5 материками: Євразією, Австралією, Антарктидою, Північною та Південною Америкою.

Маріанська западина.

У вашому математичному диктанті є ще одне число – 11022. Це глибина найбільшої западини нашої планети – Маріанської, яка знаходиться поблизу Маріанських островів. На таку глибину не досягає сонячне світло, але і тут є життя. Глибинні тварини або сліпі, або з дуже розвиненими очима, телескопічними. У багатьох з них світиться поверхня тіла.

Тварини Маріанської западини.

IV Сприйняття й осмислення нового матеріалу.

По Магеллановій протоці ми з Тихого океану потрапляємо в Атлантичний океан, а поки звернемося до підручника і обчислимо приклади – сторінка 64. Обчислити приклади нам допоможе правило.

1. Розв'язування на дошці прикладів письмово.

клас	+2099	-13956	-13243		
самостійно:	1498	5214	9343		
біля	+4566	- 11403	+ 5401	- 5000	+ 3168
дошки	6456	7419	2328	3775	2109
окремі учні:					

Отримані числа розповідають про середню і максимальну глибину кожного океану:

<i>Середня і максимальна глибина океанів</i>		
	середня глибина	максимальна глибина
Атлантичний океан	3597 м	8742 м
Тихий океан	3984 м	11022 м
Індійський океан	3900 м	7729 м
Північний Льодовитий океан	1225 м	5227 м

Атлантичний океан. Візитівка.

Атлантичний океан другий за розмірами. В ньому сама солоніша вода. Свою назву океан отримав від імені Атланта, який, згідно з грецькою міфологією, тримав на своїх могутніх плечах небосхил.

Першим перетнув простори цього океану Христофор Колумб.

Портрет Х. Колумба.

2. Робота над задачею.

У водах Тихого і Атлантичного океанів живуть найбільші представники морських мешканців – сині кити, кашалоти.

Серце синього кита розміром з легковий автомобіль, а за розмірами сині кити перевищують відомих науці динозаврів. Їх довжина сягає 35 метрів.

Синій кит.

Давайте розв'яжемо задачу.

Маса слона – 5 тон, синій кит важить як 30 слонів. Яка маса кашалота, якщо він на 1154 кг легший ніж синій кит.

Скорочена умова задачі.

Задача

Слон – 5 т
Синій кит – ?, як 30 слонів
Кашалот – ?, на 1154 кг легший

Яка маса кашалота?
На скільки кашалот важчий, ніж 10 слонів?

Для учнів, які рахують швидше: на скільки кашалот важчий, ніж 10 слонів? (98 т 846 кг).

Перевірка розв'язку.

У 1939 році був знайдений синій кит довжиною 35 метрів, який важив більше 200 тон. Вага кашалотів може сягати 150 – 170 тон.

Мрією давніх європейських мореплавців було дістатись берегів далекої Індії. Цей шлях пролягав через океан, який португальці так і назвали – Індійський.

Візитівка Індійського океану.

Індійський океан

Площа поверхні – 75 мільйонів км²
Найбільша ширина – 9973 км
Середня глибина – 3900 м
Найбільша глибина – 7729 м
Найбільший острів - Мадагаскар

Він розташований між 4 материками: Африкою, Австралією, Євразією і Антарктидою. Це третій за розмірами океан Світу. Першим його відкрив європейський дослідник Васко да Гама.

Портрет Васко да Гама.

Васко да Гама

Океанографи довгі роки намагалися досліджувати дно Індійського океану. Одним із цікавих фактів виявилось знаходження цілої підводної гірської країни з висотою вершин до 2,5 км.

Найбільші острови Індійського океану – Мадагаскар і Шрі-Ланка. Головною окрасою північних вод Індійського океану є коралові рифи.

Коралові рифи.

Їх заселяє багато видів риб, молюсків, раків. Іноді тут можна зустріти акул – грозу морів і океанів.

3. Порівняння довжин тіл акул. (самостійно).

Порівняння довжини тіла акул

Оселедцева 3000 мм		Карликова 16 см
Біла 1200 см		Молот 95 дм
Тигрова 80 дм		Голуба 690 см
Китова 15 м		Гігантська 1400 см

Перевірка завдання. Робота в парах.

	>	
Оселедцева 3000 мм		Карликова 16 см
	>	
Біла 1200 см		Молот 95 дм
	>	
Тигрова 80 дм		Голуба 690 см
	>	
Китова 15 м		Гігантська 1400 см

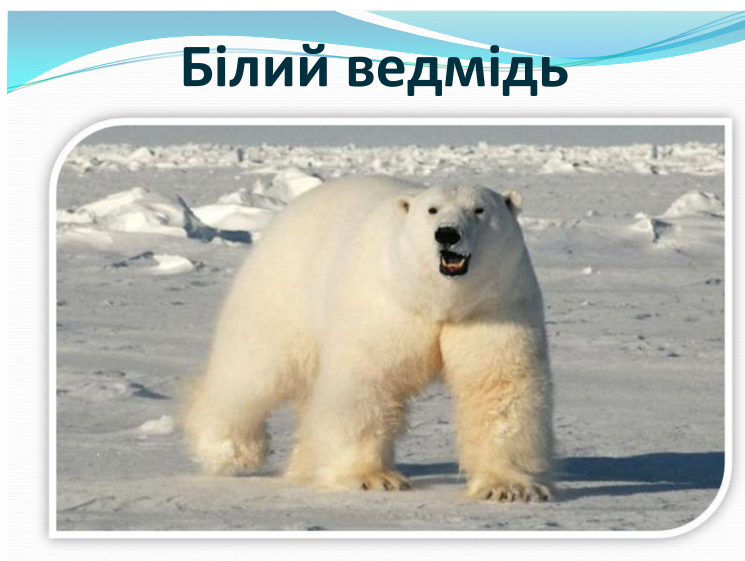
Наша мандрівка закінчується на півночі. Між північними узбережжями Євразії та Північної Америки знаходиться Північний Льодовитий океан. Він найменший, найхолодніший і самий мілкий.

Північний Льодовитий океан візитівка.

Центральна частина океану завжди вкрита кригою. За кількістю островів він посідає друге місце після Тихого. Головна особливість Північного Льодовитого – товстий шар льоду (до 5 метрів), що вкриває його більшу частину. Саме тому він і отримав назву Льодовитий. На дрейфуючих крижинах можна побачити самого великого хижака – білого (полярного) ведмедя.

Білий ведмідь.

Довжина його тіла досягає 3 метри. А маса до 500 кг. Полює ведмідь на нерп, морських зайців, тюленів.

Тюлені

4. Робота над задачею.

Задача.

На березі відпочивало 196 тюленів. Наближення білого ведмедя помітило $\frac{1}{4}$ тварин. Вони і ще 25 тюленів пірнули у воду. Скільки тюленів залишилось на березі?

Умова задачі.

Задача

Було – 196 тюленів
Пірнули – $\frac{1}{4}$ ще 25 тюленів
Залишилось - ?

- 1) $196:4=49$ (т.) – помітили ведмедя;
 - 2) $49+25=74$ (т.) – пірнули у воду;
 - 3) $196-74=122$ (т.) – залишилось.
- Відповідь: залишилось на березі 122 тюлені.

Перевірка розв'язку.

Цікаво: білий ведмідь не ловить рибу. Це може трапитись випадково. Якщо корму достатньо, то м'ясо він не їсть, а вживає тільки жир.

Чукотською мовою білий ведмідь – «умки».

V Підсумок уроку.

Підсумок уроку

- Скільки океанів на нашій планеті?
- Який океан найбільший? найсолоніший? Найменший?
- Як потрібно віднімати і додавати багатоцифрові числа?
- Що найбільше сподобалось на уроці?

VI Повідомлення домашнього завдання.

Домашнє завдання

Математика: ст. 65, №395, 396.

Природознавство: називати і показувати океани на мапі. Нанести океани на контурну карту.